

خپلواکی

استقلال

www.esteglaal.net

میر عبدالرحیم عزیز

پنجشنبه، ۴ نوامبر ۲۰۲۱

پاکستان: از بازدارندگی ستراتیجی تا بازدارندگی طیف کامل

۲۰۱۸/۰۶/۰۳

اسلحة اتمی و استعمال آن جزء تکتیک و ستراتیژی نظامی پاکستان است که از اواخر دهه هشتاد تا اکنون منحیث یک وسیله بازدارنده علیه تجاوز احتمالی هند در ذهن حاکمان نظامی و ملکی پاکستان پرورش یافته است. برتری کیفیتی و کمیتی نظامی هند پاکستان را وادار ساخته است که در صورت تجاوز هند بر پاکستان، دوکتورین نظامی خود را بر پایه استعمال اول اسلحه اتمی بنا نماید. به عبارت ساده‌تر، پاکستان خود را ناگزیر می‌بیند که در مقابل با توانائی عظیم نظامی هند و در صورت حمله این کشور، برای دفاع خود از اسلحه اتمی استفاده نماید که عاقبت آن نه تنها برای این دو کشور، بلکه برای منطقه و جهان مصیبت بار خواهد بود.

پاکستان سریعاً در حال اتمی شدن است. این کشور قادر خواهد بود تا حداقل ده سال دیگر، بین ۳۰۰ تا ۳۵۰ بم اتمی تکتیکی و ستراتیژیک تولید نماید. پاکستان اولین کشور است که دوکتورین نظامی خود بر مبنای استعمال اول اسلحه اتمی بنا نهاده است، آنهم در صورتیکه خاک و امنیت پاکستان به خطر جدی مواجه گردد. این دوکتورین متوجه افغانستان ضعیف و ناتوان و اشغال شده نیست، بلکه متوجه هند قوی و تواناست که نظر به احصائیه "قدرت آتش جهانی" در جهان درجه چهارم شناخته شده است. به موازات

گسترش توان اتمی، پاکستان از تقویت قوای نظامی عنعنوی خود غافل نبوده است. پاکستان حال قادر شده است که به کمک چین طیارات جت جنگنده به نام جی اف ۱۷ تولید نماید و تا اندازه‌ای خود را از تعزیرات نظامی امریکا بی‌نیاز سازد. تحلیلگران نظامی اظهار عقیده می‌نمایند که طیارات جت جنگنده جی اف ۱۷ از نگاه مانور معادل طیارات اف ۱۶ امریکائی است که برای دفاع از آسمان پاکستان علیه رخنه هند یک پدیده تلقی می‌شود. با تولید طیارات جنگنده جی اف ۱۷، پاکستان قادر شده است که برای خود بازار جهانی خصوصاً در قاره افریقا دست یابی نماید. پاکستان همچنان در تولید تانک‌ها و سایر وسایل نظامی، پیشرفت‌های داشته است.

به هر اندازه‌ای که مسابقه تسلیحاتی بین هند و پاکستان افزایش می‌یابد، منطقه و جهان در اضطراب بیشتر قرار می‌گیرد. طوریکه میدانیم، پاکستان به مرکز جهادیسم و تروریسم جهانی مبدل گردیده است که دو کشور همسایه یعنی هند و افغانستان بیشتر از همه صدمه آن را تحمل کرده‌اند. افغانستان اشغال شده توان بازدارندگی پاکستان را ندارد، اما هند کشور دیگری است که با درنظر داشت ضرورت ستراتیژیک، پاکستان را تکه تکه خواهد کرد. همین ترس از هند است که پاکستان را به سوی اتمی شدن روان ساخته تا بتواند برتری هند را با توان اتمی خود جبران نماید. پاکستان مصمم است که دوکتورین "آغاز سرد" هند را با دوکتورین "بازدارندگی طیف کامل" جواب دهد.

دوکتورین "آغاز سرد" یک نوع تکنیک جنگی در دوکتورین نظامی هند علیه پاکستان است که این کشور را به خاطر به راه اندختن فعالیت‌های تروریستی در صورت لزوم مجازات می‌نماید، بدون اینکه به یک جنگ همه جانبه و یا اتمی متوصل شود. بر مبنای این دوکتورین، هند واحد‌های نظامی میکانیزه کوچکی را تشکیل داده که طبق ایجاب شرایط و ضرورت، قادر خواهد شد که ضربات سریع و مدھش بر پاکستان وارد سازد. در مقابل، پاکستان هم تصمیم دارد که هر گونه تجاوز هند را روی هر بهانه‌ای که باشد با تمام قوت دفع کند. این روش نظامی پاکستان را به اسم "بازدارندگی طیف کامل" یاد

می کنند. پاکستان برای بقاء و جبران ناتوانی نظامی خود در مقابله با هند، دوکتورین "بازدارندگی طیف کامل" را ابداع نموده و آن را جزء دوکتورین مجموعی نظامی خود ساخته است. بر اساس این دوکتورین، پاکستان منتظر استعمال اسلحه اتمی از جانب هند نخواهد شد تا این کشور هم به سلاح اتمی پناه ببرد و از آن منحیت وسیله "بازدارندگی ستراتیژیک" استفاده نماید، بلکه با کمترین تحریکات نظامی هند، پاکستان طور همه جانبیه به هند جواب خواهد داد. به عبارت ساده تر، پاکستان از مرحله "بازدارندگی ستراتیژیک" وارد مرحله "بازدارندگی طیف کامل" شده است که استعمال اسلحه اتمی تکنیکی جزء آنست.

عكس العمل هند در قبال عملی شدن دوکتورین "بازدارندگی طیف کامل" پاکستان چه خواهد بود؟ بدون کمترین تردید که هند دست روی دست نخواهد گذاشت تا تماشاجی انهدام قوای نظامی و شهر های خود توسط بم ها و راکت های اتمی پاکستان باشد. نیروی نظامی و قوای اتمی هند، ده ها بار توانا تر و مستعد تر نسبت به پاکستان است. در صورتیکه پاکستان دست به اسلحه اتمی برد، هند هم جواب مقابله خواهد داد. نتیجه، یک جنگ تماماً عیار بین این دو کشور در خواهد گرفت که ابعاد وسیعی خواهد داشت و پای قدرت های جهانی را درین جنگ خواهد کشانید و بشریت را به سوی تباہی سوق خواهد داد.

امید که رهبران این دو کشور بالاخص حاکمان دیکتاتور پاکستان غیر عقلانی عمل نکنند و مردم خویش و منطقه را به کام نیستی نبرند.

پایان